

Motto:

Když je zle, i vepři říkáš
strýčku.

Kdo pro lidi pláče,
ten o oči přijde.

(Česká – cynická- přísloví.)

Číslo 119

Léto

2017

ročník

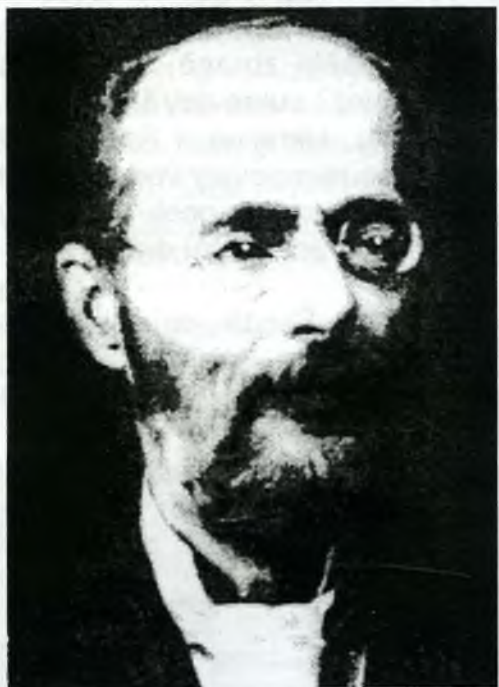
XXXIV

Vydáno dne: 21.května 2017

DOBŘÝ DEN!

Krajanský čtvrtletník v Kitcheneru, Waterloo a Guelphu

Narozen: 19.11.1839 v Plzni
Zemřel: 8.8.1900 v Setzhalu, Štýrsko

EMIL ŠKODA

ÚSPĚŠNÝ PODNIKATEL

ZAKLADATEL
TĚŽKÉHO PRŮMYSLU
V RAKOUSKU A ČESKÝCH
ZEMÍCH

SOCIÁLNĚ POKROKOVÝ,
V OSOBNÍM STYKU
NEÚPROSNÝ

ČECH ? NĚMEC ?

RAKUŠAN S ČESKÝMI
KOŘENY

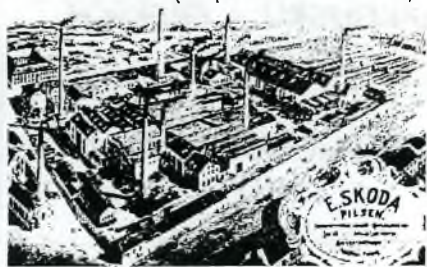

Emil Škoda: (Emil 'Rytíř' Ritter von Škoda) Narodil se jako první dítě druhé manželce Františka Škody v Plzni. Jeho otec František, byl lékař a úředník pracující ve zdravotnictví. Emil vychodil německé gymnázium v městě Cheb, potom studoval inženýrství v Hornické technické škole v Praze. Přihlásil se jako dobrovolník do rakouské armády v roce 1859, povolán do Itálie, kde onemocněl, vrátil se domů, ale trpěl žaludečními potížemi celý život.

V roce 1866 Škoda získal pozici ve Strojní továrně, jež patřila hraběti, Waldstein- Vartenberkovi, v Plzni. Škoda tuto továrnu koupil od hraběte v roce 1869

Škoda ihned začal strojírnou rozšiřovat. Značně mu pomohl rozvoj železnice. Během několika málo let, závody zaměstnávaly 4.000 dělníků a 200 techniků. V roce 1890 strojírna začala vyrábět ocel a zbraně pro rakouskou armádu a Škodovka udržela tradici v tom, že vyráběla zbraně během obou světových válek. Ale nebyly to jen zbraně, Škoda založil cukrovary i jinde než v Čechách; Škodovy cukrovary byly v Srbsku, Polsku, Ukrajině, i Rusku. Jeho závody dodávaly stroje do pekáren, mlýnů, jeho stroje pumpovaly vodu, vyráběly cihly. Emil Škoda brzy pochopil, že nastává éra železa a oceli. Vybudoval slévárnu, strojírnou, ocelárnu, kovárnu, zbrojovku, vlastní železniční dráhu.

Škodovka v Plzni (na přelomu 19 století)

V roce 1899 Škoda opustil privátní vlastnictví závodů a založil akciovou společnost, ve které on předsedal jako prezident a generální ředitel.

I po Emilově smrti, továrny prosperovaly – tak např. dodaly síť trubek pro Niagarskou elektrárnu a čistící přístroje pro Suezský kanál.

Závody se ještě více rozšířily po zrození Čsl. Republiky. Vyráběly se tam lokomotivy, letadla, lodě, tanky, později auta. V roce 1945, závody byly znárodněny. Hlavně se vyráběly autobusy, tramvaje. V roce 2000 společnost byla privatizována – Škoda Holding a.s. Výroba se soutědíje na elektrické lokomotivy a městská vozidla –auta.

(pokračování)

Emil Škoda – člověk: Nadaný technik, geniální podnikatel, úspěšný kapitalista před Fordem i Baťou. Jeho podnikání bylo finančně zabezpečené po sňatku s Hermínou Hahenkammovou, jež pocházela ze staré plzeňské patricijské rodiny. Hermína byla sebejistá žena, , mluvila jen německy. S Emilem měla tři dcery a syna Karla.

E.Škoda se ženou
Hermínou

Emil pracoval 14 hodin denně, někdy zůstával i přes noc. Disciplínu vyžadoval jak od svých příbuzných pokud na něm záviseli a také i od zaměstnanců. Soustavně pozoroval zda se zbytečně neplýtvá materiálem v domácnosti i továrně. Dělníci v jeho továrnách byli na tu dobu velmi slušně placeni, ale mzdy určoval Škoda sám a on také stanovil různé druhy trestů za provinění, na př. za opilství jeden zlatý, za nezhasnutí světla 50 krejcarů (Škoda zavedl elektřinu do všech dílen). Bojoval proti zákonům ke zlepšení postavení dělnictva jako na př. zavedení povinného úrazového a nemocenského pojištění v letech 1887. V roce 1888 byla uzakoněna

10 hodinová pracovní doba, on ji zavedl až v roce 1892. Na druhé straně on rozhodl stavět byty pro zaměstnance, staří škodováci bydleli i zdarma. V roce 1893 nechal zřídit Penzijní spolek pro zaměstnance Škodových závodů. Poskytoval invalidní, starobní, vdovské důchody i příspěvky na výchovu dětí. Sám vyžadoval od svých podřízených absolutní respekt.

Logo Škodových závodů

O politiku se nezajímal. Řekl:” Pro politiku nejsem dost vzdělaný, pro národnostní třenice nemám vůbec smysl.” Český mluvil chabě, sám sebe nazýval “českým Němcem”. Vehementně odsuzoval slavení 1. máje dělnictvem. V ten den organizoval pro své zaměstnance slavnost, kde se rozdávaly doutníky, jídlo, pivo a různé dárky.

Emil Škoda patří do české historie. Dnes se na kapitalismus díváme značně kriticky, ale ranní kapitalisté – podnikatelé vskutku přispěli k industrializaci země, na tu dobu přinesli prosperitu a za své úspěchy vdělili hlavně sami sobě.

Z mezinárodní i české historie: Začátek řidičských průkazů:

L.Lepine

Byl to francouzský policejní prezident Louis Lépine, který vyhlásil 14.srpna 1893, první řidičské zkoušky. V Paříži tehdy jezdilo jen pár desítek automobilů, ale kolize i zranění rostly. Zkoušky se omezovaly na Paříž, ale byly povinné. Jeho rozhodnutí bylo úspěšné, když došlo k prvnímu úmrtí na základě srážky osoby s automobilem. První obětí byla Angličanka Bridges Driscollová, která nepřežila srážku s autem, které jelo závratnou rychlostí 6km za hodinu.

Zkoušky v Paříži se skládaly ze tří částí: praktické, teoretické a zručnostní. V první musel řidič dokázat, že umí jet nejen dopředu, ale i couvat, zabrzdit či zaparkovat. Druhá zkouška ověřovala jeho technické znalosti a třetí nakolik si umí případné poruchy sám opravit. Adept mohl být jen muž a musel být starší než 21 let. I když Lepinovo rozhodnutí se týkalo jen Paříže, velmi brzy francouzští výrobci aut požadovali stejné znalosti.

V Německu prvním řidičem auta byl Karel Benz v Manheimu, který použil benzin pro pohon motoru. To vedlo ke stížnostem obyvatel, že jeho auto je hlučné a smradlavé. On získal povolení k jízdám, ale řidičské průkazy byly povinné v Německu až od roku 1903. V USA se staly řidičské průkazy povinné až v roce 1910.

V českých zemích byl velký zájem o auta a tak už v roce 1900 se objevily první předpisy, jež upravovaly pohyb vozidel na veřejných cestách. Tyto předpisy na

začátku platily pro 90 aut – víc jich tenkrát v celém Rakousku nebylo.

V roce 1905 řidič musel být starý 18 let a musel složit zkoušku aby dostal řidičský průkaz. Na průkazu už byla jeho fotografie a informace o vozidlu které řídí.

Po roce 1918 každý řidič musel projít třítýdenním kurzem a při praktickém výcviku musel ujet 120 km. Test stál 30 Kčs + další poplatky za vystavení průkazu. Vcelku můžeme uznat, že požadavky, jež jsou kladeny na řidiče automobilů se dnes příliš nezměnily od chvíle kdy je Monsieur Lépine vymyslel a prosadil v praxi.

Zdroj: Eva Mullerová, "Právo", 6.8.16

Móda v Praze na začátku 20.století, neboli Krátké sukně.

V roce 1890 se oděv ženy skládal až z 22 součástí. Ve 20tých letech se to zmenšilo na 6 kousků, v letě jen na tři. V tisku to komentovali: "Byla nahá za třicet vteřin". Ve 20tých letech minulého století, ženy si vážily více volného času, často pracovaly mimo domov a tak došlo k radikální změně módy. Po I. Světové válce zmizelo všechno co zabraňovalo ženám volnost pohybu – korzet, dlouhé sukně, klobouky s ptactvem, a rozevláté dlouhé kadeře. Knoflíky a zipy vytlačily háčky. Objevily se dlouhé kalhoty. Ne každému se to líbilo, na př. velmi oblíbený, humoristický spisovatel Karel Poláček

(Bylo nás pět) se vyjádřil: "Cílem dnešní ženy je aby nestárla. Proti stárnutí bojuje krátkými sukněmi a povalováním se po veřejných místnostech".

Objevil se chlapecký styl a tento styl se spojoval s feminismem. Štíhlá "garsonka" chlapeckého vzhledu, pas umístěný pod boky, s plochou hrudí, rovnými rameny. Ženy si stahovaly poprsí elastickými pásy. Mnozí charakterizovali ženy v té době, že vypadají "jak teploměry". Vlasy krátké, sestříhlé do "bubikopfu". Sukně se neustále zkracovaly, od půli lýtek a potom až nad kolena. A vypadat moderně – k tomu patřila cigareta. Vídeňský literát Von Schonthan tvrdil, že: "cigareta patří k alkoholu, hře a lásce, hříchu, poezii..."

Začaly se nosit konfekční šaty, Propagovala se jednoduchost, účelnost. Populární byla pyžama, jež se nosila v noci i ve dne. Ve dne se k hedvábnému pyžamu nosily lodičky na vysokém podpatku.

Tato móda trvala kolem deseti let, potom už zase přišlo něco jiného, co možná můžeme vidět na starých fotografiích našich maminek.

Zdroj: Lenka Bobíková, "Právo", 19.11.16

Jak se dělá známka?:

Naše slovo "pošta" vzniklo z latinského "statio posita" neboli umístěná stanice. Římané měly u silnic domy pro organizace, které přepravovaly zprávy. Od 15 století až do 18tého, poštovní licence vlastnily zámožné rodiny, ale s příchodem industriální revoluce, si stát vzal licence na starost sám. Začátky státního vlastnictví pošty nebyly tak snadné, neboť za podaný dopis měl platit adresát a to za

vzdálenost, kterou dopis urazil, tudíž bylo často obtížné zaručit platbu.

Bylo to v Anglii v roce 1840, kdy byly zavedeny poštovní známky. Tím se platba přesunula na odesilatele.

V republice pan Miroslav Krejčík ředitel Poštovní tiskárny cenin vysvětluje, že "známky nejsou jen obyčejnou ceninou, ale bývají i uměleckými díly. Jsou vizitkou státu. Ukazují světu co si o nás má myslet. Na př. náš barevný ocelotisk je technika, kterou se naše známky pyšní a tak ve světě jsou pro své provedení vysoko ceněny."

Poštovní tiskárna cenin je umístěna v Holešovicích. Pracuje tam kolem 50 zaměstnanců a ti tisknou známky, aršíky a dopisnice. Mnozí pracují s lupou v ruce. Nejstarší stroj je z roku 1895. Za rok zde vytisknou kolem 200 milionů výrobků. Kromě techniky ofsetového tisku, je zde používán vícebarevný ocelotisk z plochých desek. Slavní předchůdci takovýchto desek byli Albrecht Dürer a náš Václav Holar. Po Anglii, našim zemím to trvalo 10 let než se známky ujaly. Po převratu v roce 1918, první známka čsl. státu vešla do oběhu 18.12.1918 a tkvěl se na ní obraz Hradčan podle návrhu Alfonse Muchy.

Návrhy na téma známky mohou poslat instituce i jednotlivci. Posuzuje je komise pro tvorbu poštovních známek. Námětů se sejde na stovky, ale jen kolem 20 se uplatní. Vybraný námět putuje ke Komisi pro výtvarné řešení známek. Vybraný výtvarník bývá často specialista-rytec.

"Kouzlo dobré rytiny spočívá v tom, že vrypy musejí být široké a hluboké, aby udržely barvu. My používáme ocelotisk, který je náročný na přesnost provedení a trvá velmi dlouho, třeba i několik měsíců. Používá se až 6 barev. Každá barva se přenáší samostatně do výsledného návrhu. České známky dosahují mezinárodní ceny a obdiv" dodává pan Krejčík.

Známka a kulatá moleta ze které se známka tiskne

(My děkujeme čtenářům panu Vostatkovi a panu...Mikšaníkovi za zaslání současných materiálů z republiky. Zajímají nás a často je používáme. Tento článek byl uveřejněn v "Právu" 22.10.16, napsala jej Lucie Jandová.)

Tradiční chodský
kroj

Dnes místo básně, si prosím, přečtete tento historický dokument z 11. května, 1898: “ **O tom, jak Chodové jeli do Prahy na operu Psohlavci**”

“ To vám bulo podvání na šecko vůkoldokola!

Divadlo bulo natřísknutý. Nyjdřív spustili mozikanti. Sedílo jich tám napřed a hráli moc pječně. Teký naše písničky v tom buly. Těžko poznát! To víte, že sme zpomínali při tom na domovo.

Mji se líbjílo, karak ten pán v černýjch šatech, co stál huprostřed mozikantů – jen se pořád rozhánil s takuvú hůlčičkú – ha každou chvílku na nekerýho mozikanta z rukama zahrozil.

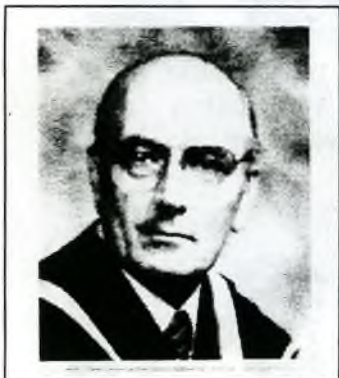
Šický sme poslúchali, hani nedyjchali. Dyjt to bulo vo nášom Kozinovji, vo kerým máme takový pječný říkání. Dy došlo na to, jak Laminkr chce dát zavřít Kozinu, tu Kuba Vavrúc chtíl bježit pomoci Kozinovji. Mušili sme ho vši mocí držít, bul by snad skočil delů. Hale depa, takuvá vyjška, to by si bul dal! Kuba se nám chtíl vyškubnúť, ha dy sme ho nepustili, haspoň vykřik:”Kozino, nedyj se! Právo je na tvý straně, ha máš perkamíny!” Šický lidi se na nás vohlížili. Zacpáli sme mu hubu. Eště se potom na nás hdovíjak dlúho zlobjil, proč pryj sme ho nepustili, že by bul tomu Lamínkrovji dal co proto ! “

Z vyprávění účastníků výpravy zachytil národní umělec Jindřich Jindřich.

Operu napsal Karel Kovařovic.

Co se dělo a děje u nás.

Zemřel Vladimír Rašper.

V neděli 16.dubna, večer v osm hodin, obklopen svou milující rodinou, Vladimír vydechl naposledy. Pomalu, s námahou, při plném vědomí.

Vladimír byl vzdělaný, nositel doktorátu oboru chemie, byl profesorem na UoG, kde jeho specializace byly obiloviny. Byl znalý historie, talentovaný pro umění. Hrál s citlivou lehkostí na klavír, zpíval v různých souborech, jeho teplý baryton se hezky poslouchal. Během studentských let v Praze, zpíval v ochotnickém divadle roli hraběte Almavivy v Mozartově opeře "Figarova svatba" Jeho koníčkem byly betlémy, rozkošné lidové

výtvary kterých sám několik vyřezal ze dřeva.. Vladimír byl ohleduplný, měl vtip a byl schopen si dělat žerty sám ze sebe. V duši byl romantik, stydlivě se jednou přiznal, že psával básně a ano, jsou to básně typu poetického Alexandra Puškina. Z hudby nejvíce miloval P.I. Čajkovského, operu Evžen Oněgin, což vyhovovalo jeho skrytě citlivé duši. Rozloučení s ním se událo v patek, 28.4. v 11 hodin ráno, mnoho zarmoucených lidí přišlo říci Sbohem.

Je těžké říci Sbohem. Ale musíme.

Měli jsme **výroční schůzi odbočky** 30. března. Byl to nepříjemný den na počasí, změř deště, sněhu, mrazu a větru. Přesto se nás sešlo přes 30 v Angie's restauraci v St. Agathě. Schůzi vedla Lída Dejmková, slyšeli jsme zápisy jednatelky Marcely Lukavské, Standa Staněk nám vysvětlil pokladní zprávu. Jana Staňková podala matriční zprávu (ubýváme). Zatím si naše odbočka pořád vede dobře finančně a tak dnes večer členům byla večeře zaplacená. Byla dobrá. Potom jsme se bavili a stěžovali si na bolesti (jen sem tam někdo, hlavně já,EK).

Česká a Slovenská škola je otevřená všem dětem každou sobotu od 9:00 – 11:30 hodin na adrese: St. Francis Campus, 154 Gatewood Rd. Wing A. Kitchener, Obě školy běží úspěšně již několik let a zde se hravou formou děti učí jazyk svých rodičů a předků. Detailní informace pro Českou školu dodá paní učitelka Mirka Pirová: Mirka.Pirova@wcdsb.ca Pro Slovenskou školu: paní učitelka Blanka Michale na: Blanka.Michale@wcdsb.ca

JIŘÍ KOŘISTKA

oslavil své 90 narozeniny 18. února t.r. během slavnostního shromáždění v Breithaupt Centru v Kitcheneru. Sál byl plný lidí i dětí, stoly plné jídla a dárků. Jiří patřil k neaktivnějším členům naší odbočky, zastával také mnoho funkcí v Sokole, a je dodnes příkladem nám, nikdy bohužel ne tak čilým jako on je dodnes.

Jiří, moc si Tě vážíme!

CZECH & SLOVAK PICNIC ON SATURDAY JUNE 10, 2017

Save the date for the 5th anniversary

Preparations are underway for our community's largest annual event hosted by KW Czechs and Slovaks.

Where: KW Croatia Club, 2006 Shantz Station Rd. Breslau

When: 4:00 pm to midnight

Come celebrate our 5th anniversary with FREE ENTRY to the event and other special things we have in store for you.

Letošní už **23 hike** se bude konat v sobotu 29.července. V případě špatného počasí jej odložíme na neděli 30.července. **Žádáme, aby se zájemci předem přihlásili na číslo:**

519 821 7996

anebo na e-mailu SJStanek@hotmail.com Opět budeme mít několik tras různé délky, terén není obtížný.

Jana a Standa Staňkovi

Filmové pondělí; Promítání začíná v 7 hodin večer v Highland Place, Retirement Residence, 20 Fieldgate St. Kitchener.

5.června: Dědictví aneb kurva se neříká. Další životní peripetie Bohuše milionáře z Boží milosti. V hlavní roli Bolek Polívka.

XXX

JK PRODUCTION, LADO & KW CZECH & SLOVAK PRESENT

Pavol Hammel

v Kitcheneru

THURSDAY **JUNE 1. - 7 P.M.**
DOORS OPEN AT 6.00 P.M.

Edelweiss Tavern
600 Doon Village Rd.
Kitchener

TICKETS \$ 35.00

FULL BAR & EDELWEISS MENU
AVAILABLE FOR PURCHASE

Info & Tickets: **BLANKA MICHALE**
kwczechsandslovaks@yahoo.com

Těšte se na večer plný hudby. "Zvonky zvoňte" či "Medulienka", a další "Učitelka tanca" – hity Pavla Hammela oslovovali niekoľko generácií a stále majú čo povedať všetkým milovníkom dobrej hudby. Spevák a skladateľ sa na hudobnej scéne pohybuje už viac ako polstoročie a málokto ju poznamenal tak významne ako práve on.

Přispěli na Dobrý Den a Školy od 11. února do 25. dubna 2017: (a my Vám všem moc a ještě víc děkujeme za Váš zájem a štědrost!, protože bez Vás bychom zakrněli! zmizeli! vyschli !).

Na DD přispěli: Branisa E. // Brožovi I.+J. // Bubák V. // Buryánek M. // Čadil J. // Černý E.+ M. // Dejmek L. // Duda A. // Dvořáček J. // Hanousek D. // Hasalovi J.+J. // Havlík E. // Herodek A. // Hnulík A. // Holomek E. // Hudec V. // Janíček S. // Janoušek M. // Janutka M. // Jedlík J. // Jonák V. // Karger Jindra // Kargerovi J.+J. // Kos J. // Krč J.-Ševčík A. // Kroutilovi M.+E. // Kuhn E. // Lomič M. // Lukavský J.+ M. // Marečkovi M. + J. // Mariánovi J. + J. // Martínek A. // Matějů J. // Matys H. // Melichar L. // Nenkov I. // Otruba J. // Paldusovi J. + E. // Polák M. // Reiniš M. // Sarnavk A. + A. // Smucler A. // Straka B. // Suda B. // Švanda B. // Táborský V. // Trojan M. // Troníček J. // Urbanová M. // Vinš M. //

 Blanka Michale
Sales Representative
Direct: 519.500.3316

Kúpa, predaj a prenájom nehnuteľností
Email: realestate@blankamichale.com

Na Školy přispěli:

Bubák V. // Buryánek M. //
Hanousek D. // Hasalovi J. + J. //
Jedlík J. // Kargerovi J.+J. // Krč J. +
Ševčík A. // Kroutilovi M.+E. //
Kuhn E. // Lomič M. // Lukavský J.+M.
Marečkovi M.+J. // Mariánovi J.+J. //
Straka B. // Táborský V. //

Cestopisy:

Umluvili jsme Jitku Dvořáčkovou, aby nám napsala o její velké cestě na jih Ameriky. Byla tam s dcerou Mirkou a obě ten výlet milovaly. A teď co nám Jitka napsala:

“Mirka a já jsme byly na lodi v Jižní Americe a výlet předčil naše očekávání. První den jsme letěly do Santiago, Chile, kde jsme zůstaly přes noc a druhý den pokračovaly do Valparaisa, kde nás očekávala loď. Loď byla asi pro 2.000 pasažérů, se vším pohodlím, s báječným jídlem 24/7, zábavou, bazénem, horkou vanou a vším co k tomu patří.

Naše cestovatelky
a hrůza tučňáků z jižní Ameriky

Pro nás byly nejdůležitější výlety. První výlet byl do Puerto Monti, kde jsou mohutné vodopády, Petrohue Falls a Jezero Esmeralda. Lilo jako z konve, ale výlet na katamaranu na hlubokých modro-zelených vodách tohoto jezera, obklopeného vysokými vršky byl nádherný. Odpoledne se ukázalo slunce a tak jsme obdivovaly další kopce v Puerto Valas. Všimla jsem si ohromného mraku, ale byla to špičatá sopka, Osomo, celá pokrytá ledem a ve slunci jen zářila.

Další výlet byl do Chacabuco, což je první malá rybářská vesnice, po ní Aysen, což už je vesnice trochu větší. Blízko je město, kde jsou úřady a nemocnice. Neobvyklé je, že tato tři místa jsou spojená silnicí, ale další spojení se světem neexistuje. Po příchodu na loď jsme šly do bazénu, ale voda byla studená a tak tam nikdo nebyl, jen my.

Několik dní jsme měly moře rozbouřené, vlny vysoké až 12 m.. Některé dny jsme jsme se plavily uvnitř fjordů, v Magellanově úžině, což bylo krásné, voda klidná. Jedno ráno jsme se vzbudily do výhledu na krásné město, dokola obklopené horami se sněhem a ledem a toto město je nejjižnější město světa a jmenuje se Ushuaia, Argentina.

Nalodily jsme se do katamaranu a plavily se mezi ostrovy, několika majáky, obklopeny vysokými horami, čím vyšší, tím více ledu. Plavily jsme se do Beagle Channel, kde na skalách bylo tisíce tuleňů, lvounů a na jiných zase tisíce kormoránů a jiných ptáků.

(pokračování)

Katamaran byl blízko země a tak jsme mohly pozorovat veškeré zvířectvo na vodě i na souši. Vysoké hory, nádherná jezera, stoleté lesy – to vše bylo neobyčejně krásné. Tato oblast – Patagonie – je k nezapomění. Na druhý den brzy ráno jsme dorazily do Cape Horn, odkud je to jenom 640 km do Antarktidy. Ze školy si pamatuji název “Ohňová země”, nevím proč, je tam spíš zima. Místo je bouřlivé, stýkají se tam vody ze tří moří: Atlantik, Pacifik a Antarktik. Potopilo se tam asi 600 lodí a utonulo na 10.000 námořníků. Je tam obelisk na jejich paměť.

Další dva výlety jsou pro nás nejdůležitější : Falkland island, dost dezolátní kus země, ale politicky důležitý.

V autech jsme jeli územím, kde nejsou cesty, boříš se do bahna a vody, a mnohdy se stalo, že nás zkušený řidiči vytahovali. Asi po 50 km jsme dorazili k moři, kde jsou pinguini, zv. King. To jsou ta hladoučká, černo-bílo-oranžová roztomilá zvířátka, která na svých krátkých nožičkách upalují do moře nebo z moře, nebojí se, na zemi nemají nepřátele. Když pochodovala proti nám, musili jsme jim dát právo cesty.

Byla to nádhera, strávili jsme tam dvě hodiny než jsme se vydali na strastiplnou cestu zpátky, ale byl to den na “Plaza Royal”. Další den jsme strávili zase s pinguins, zvaných Magellanic Pinguins. Tito jsou menší a mají černá záda, bílý předek a dva kroužky dokola. Žijí v dírách v zemi a je jich tam tisíce. Tento druh pinguinů po vyklubání z vejce žije tři měsíce na zemi, kde je krmí rodiče, ale po třech měsících jsou dospělí a odcházejí lovit a žít v moři. Rodiče musí čekat jeden měsíc navíc, kdy jim odpadnou peříčka a jsou zase hladcí a mohou dobře plavat v moři. Další výlet bylo hlavní město Uruquaie, Montevideo, které má starou část rovnou u přístavu s velice zajímavou architekturou. A nakonec Buenos Aires, veliké město, kde mají neobvyklý hřbitov na kterém je pohřbena Evita Peron. Pěšky jsme došly k obelisku. Tento den bylo teplo, my se koupaly ve skoro vlažném bazénu, ale zase samy.

J.D.

Pár slov o slovenskej škole: (odpusťte mi chatrnou gramatiku - EK).

Slovenská škola v Kitcheneru vznikla s pomocou St. Louis Learning Centre. Škola funguje už piaty rok a navštevuje ju 19 detí vo veku 4 – 14 rokov. Vyučovanie sa koná každú sobotu od 9:00 – 11.30 v St. Francis School v Kitcheneru. Jej cieľom je, aby deti rozumely a vedely rozpravať po Slovensky, spoznaly kulturu. a hlavne aby učenie bolo pro nich zaujímavé. Deti se nielen učia, ale aj hrajú (na lekara, na restauráciu atd.)

Myslím si, že jednou z najdôležitejších vecí je si deti získať a zaujať ich natolko, aby do Slovenskej školy chodily rády. Snažím sa, aby se v triede cítily dobre a keď niekedy nerozumejú tomu čo hovorím, skúsím im to povedať inak (niekedy rukami aj nohami) alebo im to poviem po Anglicky a spolu zopakujeme to iste po Slovensky.

Učenie hrou je takisto veľmi dôležité. Deti nevydržia sedieť 2.5 hodiny bez pohybu. Častá zmena výuky je veľmi dôležitá. Keď sme sa učili o ročných obdobiach, priniesla som rozne sezonné oblečenie a deti vybraly to, čo sa hodí na leto, zimu, alebo keď prší či sneží. Keď sme sa učili o jedle, s pomocou rodičov každé dieťa prinieslo buď zeleninu alebo ovocie a spolu sme si urobili saláty. Každý rok máme palačinkovú partu, LEGO a Fashion Show party a i Pool party u mňa doma. Prítom je naučím nové slovička a nové frázy. Snažím sa byť priateľská, ale rešpekt musí byť. Niekedy mi pomáhajú starší deti. Co by nám veľmi pomohlo sú hračky (na hru na obchod, kaviaren, restauráciu, lekara a pod).

Od St. Louis Learning Centre dostávame malú finančnú podporu. Veľmi si toho vážim, ale ani zďaleka to nie dost. Česke a Slovenské združenie, KW Czechs & Slovaks, ako aj verejnosť mi finančne prievajú, zaco som veľmi vdacna. Zvyšok si niekedy ale hradím sama.

Blanka Michale Blanka.Michale@wcdsb.ca

Sokolové ještě cvičí v červnu: každé úterý od 7-8 hodin večer v Elizabeth Ziegler School, 90 Moore Ave S, Waterloo. Více informací získáte od Jany Kargerové 519 664 3450 a Marcely Lukavské 519 265 4141.

Těšíme se na Vás, Jana a Marcela

Zdraví a jídlo: očkování:

Dr.E.Jenner

Pravé neštovice řádily už od starověku. Jsou nakažlivé. V 18 století na neštovice zahynulo během epidemie 60 milionů lidí. S očkováním přišel britský lékař Edward Jenner (1748 – 1823) který v roce 1796 použil tekutinu z kravských neštovic, později pak hledal lidský zdroj kterým mu byla dojička Sarah Helmesová, nakažená od škrábnutí kravským rohem. Jenner přenesl tekutinu z jejího vřídka do ruky osmiletého chlapce, který nikdy nedostal pravé neštovice. Vaccinace – z latiny vacca – kráva, se začala úspěšně rozvíjet.

V Německu bylo očkování proti neštovicím povinné od roku 1874, což prosadil Bismark. V rakouském císařství bylo očkování po prvé provedeno v roce 1800 a vyzkoušeno na dětech ze sirotčince. Téhož roku se očkování událo i v Praze. Od té doby se očkování doporučovalo, ale nebylo povinné. Povinné očkování v našich zemích bylo zavedeno Národním shromážděním v roce 1919. V případě odporu rodiny hrozila pokuta 200 korun, případně vězení až do 14 dnů. Proti tomuto zákonu protestovali zástanci přírodního způsobu života. Ti tvrdili že zdravé žití, pohyb, koupele, vegetariánství, abstinence – to vše že je nejlepší ochrana.

V roce 1882, německý lékař Robert Koch objevil bacil tuberkulózy. Sérum proti TB se začalo vyrábět v roce 1924. Koch ještě objevil další bakterie způsobující malarii, spavou nemoc i další choroby. V roce 1905 obdržel Nobelovu cenu. Další německý doktor Emil Behring objevil bacily jež způsobují záškrt a tetanus. I on byl poctěn Nobelovou cenou v roce 1901. Očkování se ujalo v boji proti dětské obrně, chřipce, příušnicím i dalším nemocem. Přesto i dnes máme odpůrce očkování, hlavní jejich důvod je, že očkování může způsobit autismus, ale je to neprověřené a nedokumentované.

Luštěniny snižují hladinu cukru: Vlákny v luštěninách snižují hladinu cukru a proto se doporučují proti cukrovce (diabetes). Pro dietu se doporučuje hrách, čočka, fazole. Kromě cukru, rovněž se snižuje hladina cholesterolu.

Další rada: výrazně rostlinná strava může zmírňovat revmatické bolesti. To dokazuje profesor Olaf Adam z Mnichova: tvrdí, že v potravinách živočišného původu se vyskytuje kyselina arachidonová a ta způsobuje záněty kloubů.

Dobří lidé žijí mezi námi:

Blízko Guelphu, na cestě Concession 1 blízko městečka Puslinch, je ve stromech schovaná **Donkey Sanctuary** , Útočiště oslíčků. Sanctuary byla založena v roce 1992. Zakladatelkou útočiště je paní Sandra Pady. Začínala s 15 zvířaty, dnes je jich tam blízko ke stovce. Oslové a mezkové jež přijdou do Sanctuary, jsou opuštěná zvířata postrádající základní péči, často se zdravotními problémy. Proč jsou propašována či dovážena

do našich studených zemí, je nejasné. Nejsou používána na práci ani k potěšení jako koně.

Paní Pady vydala knihu: *The Donkeys and Me: A Memoir* ("Oslové a já: Paměti"). Pí Padová miluje a ochraňuje zvířata a věnuje čas, úsilí, peníze pomáhat oslům a v knize vysvětluje, jaký druh péče tato zvířata potřebují..

Sanctuary má 40 dobrovolníků, kteří přijdou pracovat alespoň jednou týdně a 125 ochotníků, kteří přijdou pomáhat, když je Sanctuary otevřená návštěvníkům. Tak na př Den Oslů je jednou za rok a přijde přes 3.000 návštěvníků. Tento rok to bude 11.června od 10 am do 4 hodin pm.. Sanctuary je otevřená každou neděli od května do října od 10am do 3pm a v červenci a srpnu také každou středu.

Osobní poznámka: oslové jsou mírná, trpělivá zvířata, děti je tam kartáčují, hladí a fotografují na svých Iphonech. My, Kratochvílovi, podporujeme osla Tibeta My ho nepoznáme, a on nepozná nás. Vypadá v dobrém stavu.

XXX

V USA ve státě Idaho, pán Adam Pearl, zachránil před 6 měsíci ztracené veverčí mládě. Vzal je do domu, krmil, naučil chodit na písek. Pan Pearl vysvětluje, že veverky mají temperament trochu jako kočky. Vinou se k tobě když chtějí. Jednou se do jeho domu vloupal mládenec, chtěl ukrást pušky. Z ničeho nic, se na něj vrhla veverka, škrábala ho a mladík utíkal jak mohl nejrychleji, bez kořisti. Policie ho poznala, asi podle škrabů a on řekl, že se doslova zděsil a dal se na útěk kudy mohl.Kdo je v tomto příběhu hodný ? Pán Pearl? Ale alespoň jednou se mu to vyplatilo.

KRAJANSKÁ TELEVIZE:**Pořad: Nová Vize****Každou sobotu v 10 hodin ráno****Každou středu v 7:00 ráno**

Na stanici OMNI 1(kanál 47, kabel 4)

e-mail:novyzaber@yahoo.com

Pořad: Slovenský svet**Každou sobotu v 10.30 ráno****Každou středu v 7.30 hodin ráno**

Na stanici OMNI 1(kanál 47, kabel 4)

e-mail:slovenskysvet@gmail.com

Redakční rada **Dobrého Dne** se těší na Vaše komentáře. Všechny příspěvky pečlivě čteme. Oceňujeme, když nám občas pošlete finanční podporu, protože náklady se každým rokem zvyšují. Jestliže DD nečtete – dejte nám vědět a my Vás vyřadíme z adresáře. Také můžete napsat na obálku: "Back to the sender" a poslat zpět. Šeky vyplňujte takto; Pay to the order of: "C.A.C." a adresujte:

**Czech and Slovak Association of Canada, K-W-G branch, 550 King St. N.
PO 42053, Waterloo, ON, N2L 6K5, Canada**

Pište nám na adresu:

Eva Kratochvíl, 59 College Ave W

Guelph, ON N1G 1S1, Canada

e-mail: ekratoch@sympatico.ca

telefon: 519 821 3321

Zodpovědná redaktorka: Eva Kratochvílová**Výtvarní umělci:** Lída Baušová a Ing. Josef Kratochvíl**Ediční rada:** Lída Baušová, Lída Dejmková, Jiří Karger, Jiří Kořistka, Kratochvílovi